

Bajai Független Hírlap

Negyvennyolcas elvű politikai napilap.

Lapvezér: **Lázár Pál.**

Főszerkesztő: **Dr. Baloghy Ernő.**

Megjelen naponta, kivéve hétfőn és ünnep után való napon.
Előfizetési árak:

Helyben házhoz szállítva:		Vidéken:
Egész évre.	10 korona.	6 korona.
Félévre	5 korona.	3 korona.
Negyedévre	2:50 korona.	4 korona.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: **Szent István-ter.** I-ik szám.
Telefon szám: 51.

Kiadóhivatal:

Kazal József könyvnyomdája, hol hirdetések felvetetnek.
Telefon szám: 45.

Milyen lesz a választójog?

Baja, augusztus 17.

A választási reform előkészítésén lázasan dolgoznak most a belügyminiszteriumban. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, amint hivatalát átvette, azonnal foglalkozott a reform kérdésével és áttanulmányozta a tálja által erre vonatkozólag gyűjtött adatokat.

Mindjárt kitűnt, hogy a nagyrészt Kristóffy rendeletére gyűjtött anyag nem elegendő ahhoz, hogy a választási reform kérdése minden oldalról pártatlanul megítélhető legyen. A nemzetiségekre vonatkozó adatok eddig csak megyék szerint voltak csoportosítva és így ezekből az adatokból nem volt megítélhető, hogy a megyéken belül az egyes járásokban és községekben a reform következményei nemzeti politikai tekintetben hogyan fognak alakulni. Minthogy azonban a kormány a „sőtétben való ugrást” elkerülni akarja, Andrassy Gyula gróf belügyminiszter mindjárt hivatalba lépése után elrendelte, hogy az említett statisztikai adatok községenként is feldolgozandók.

Ez a munkálatok eredménye azután döntő lesz a választó-területek beosztására, ami nélkül a választási reform nem oldható meg. Az adatok gyűjtése, ami természetesen rengeteg munka, novemberig, vagy decemberig elfog huzódni, de már most napvilágra kerültek azok az elvek, amelyek szerint a választójogról szóló törvényjavaslat a belügyminiszteriumban készül és miféle utasításokat kaptak azok a közegek, kik a javaslat előkészítésén dolgoznak.

A választójog általános. Vannak azonban az általánosságnak a részletekben lefektetett korlátai, noha a vagyoni cenzust teljesen elejtik és helyébe a magyar nemzeti intellektuális cenzus lép. Választó lesz:

1. Minden huszonnégy életévét betöltött magyar állampolgár, aki magyarul írni és olvasni tud.

2. Minden önálló kereskedő és mindenki akinek szabályszerű iparigazolványa van. (Ez Kossuth Ferenc kivánsága.)

3. Minden katonaviselt ember. (Ez Apponyi kivánsága.)

A választás azonban nem községenként, hanem közjegyzőségenként tervezik.

Aziránt, hogy titkos lesz-e a választás vagy sem, még nincsen döntés és ez a kérdés most egyelőre nyitva marad míg a minisztertanács fog a kérdéssel foglalkozni. Azért tanulmányozzák a különböző titkos szavazási módokat és ezeket alternative fogja belügyminiszter a minisztertanács elé terjeszteni.

A kerületeket újra beosztják. Az utasítás az, hogy a beosztásnál első sorban a magyarság elhelyezésére kell tekintettel lenni.

Egyidejűleg módosítani fogják a kuriai bírásokról szóló törvényt és teljesen elfogják tiltani az etetést és itatást, valamint a fuvardíjakat is.

Nyílt kérdés marad az is, illetőleg a minisztertanács fogja eldönteni, hogy papok és tanárok lehetnek-e a jövőben képviselők.

Polónyi igazságügyminiszternek az a különleges álláspontja, hogy a nemzetközi szocialistákat még akkor is ki kell zárni a választói jogból, ha magyarnak tudnak, vagy egyébként a fentjelzett három pont alá esnének. Ezt a felfogást a kormány tagjai nem osztják ugyan, de viszont a nézetük, hogy nem lehet képviselő, aki magyar alkotmányt négálja és ezért valószínűleg be fogják hozni, angol mintára, a képviselők feleltetését az alkotmányra.

A plurális vagy kuliális rendszerek valamelyikének behozatalát eleve elejtették.

Ezekből körülbelül már kidomborodnak a jövő választási törvény alapjai s mint az említett elvekből látható, kétségtelenül jelentékenyen meg fog gyarapodni a választók száma.

Politikai hírek.

(Saját tudósítónk telefon jelentése.)

Budapest, augusztus 17.

Görög-Bolgár viszály.

Fölötte aggodalmasak azok az események, amelyek most a Balkán félszigeten lejátszódnak.

A bolgár kormány nem tudja — vagy ami még valószínűbb — nem akarja megakadályozni a macedoniai bolgárok görögellenes mozgalmait. Viszont a bolgár lakosságban a görög bandák folytonos garázdálkodásai miatt oly mélyen gyökerezik a görögellenes gyűlölet, hogy többé nem fojtható el.

A legutóbbi görög üldözéseknek élénk visszhangja támadt Athénben, a hol az egész lakosság egyöntetűen tüntetett Bulgária ellen.

A tüntetésről az alábbi telefon jelentés számol be:

Athén, (aug. 17.) Tegnap nagy tüntetést rendeztek ama erőszakosságok ellen, melyeket Bulgáriában a görög lakosság ellen elkövettek. Rendkívül nagy néptömeg teljes csendben vonult végig a város főbb utcáin. Az összes üzletek zárva voltak és valamennyinek az ajtaján e felirat volt olvasható:

Nemzeti gyász miatt zárva:

Husarak emelkedése

és piac mizériákról.

Őszintén szólva meguntam már ezen témát, mert oly sokszor van a lapokban is szó erről és azt kell hinnem már, hogy a lapokban történt szellőztetés inkább a hus elárúsítók mint a közönség érdekei mellett történik. Elfogadom B. A. urnak véleményét, de esakis másodsorban, ha nem fog sikerülni a városi szükségköri bizottság megállapodása, hogy hirdessünk pályázatot hatósági mészárszékekre, felállítandó kettő vagy három; helyiséget a város különböző helyeken ingyen adna a vállalkozónak, mint ezt Zombor város tanácsa is tette s célját érte. Ebből kifolyólag nem osztom Nadas Sandor urnak véleményét a hus drágasága és piacra vonatkozólag; ellenben egyébekre vonatkozó részét teljesen osztom, mert számtalanszor hallottam, hogy a drága ár mellett még doboz lisztből is sütnék kenyeret és adják a fogyasztó közönségnek. Nem lehet menteni meg kevésbé szépitni az eljárást — uzsorát követ el mindaz, ki másnak szorultságát saját előnyére felhasználja s ezt nemcsak de egyéb helyettesíthető dolgokkal, terményekkel is elkövetjük. Ha Nadas Sandor ur többször megfordulna a baromfi piacon kétség kívül észre venné, hogy élelmi szereink-

A Bárány-Szálloda

KELLEMEs NYÁRI HELYSÉGE MEGNYILT.
Kellemes szórakozás. Minden este cigányzene.
Kitűnő ételek és italok. NAPONTA FRISS SÖR
CSAPOLÁS. — Villásreggeli, ebéd, vacsora.
o o NAPONTA MESS ZONA REGGELI. o o
Tisztelettel HORVÁTH JÁNOS bérnök.

Házak, Ingatlanok adás-vételét

és berbe adását olcsón közvetít

Taubner Fülöp

alkusz BAJÁN.

nek igen csekély részét vesszük a hazai termelőktől, azok is kevés kivittel szomszéd faluról bejött kofák, tehát ezzel üzletszerűleg foglalkoznak, legyen az baromfi vagy tejfel, turó, vaj, ez mind nyereszkes tárgya mar a falun is. Azt azonban nem osztom, hogy a kofák vándoroljanak Bajaról Regőcére vagy bárhova, ha kissé rendszabályozva lennének ez pedig nagyon óhajtható volna, nemcsak névszerint összeírva s nyilvántartva lennének a rendőrségen, hanem a piacon is külön elkülönített helyet jelölnek ki a kofák-külön termelők részére, még pedig kellő távolságban. Ha a kofa vándorlásba, ez esetben nem lenne olcsóbb a baraeskaai piac, baromfi és malac s egyéb apróbb hazi állatok tekintetében, holott a bajai piacon, ha 16 koronán veszek 6—8 hetes malacot azt Baraeskán 3—10 koronáért megkapom, mégsem mellőzik a davodiak, mohacsizigetek a baraeskaai piacot.

Ezzel megnyugtatom Nádas Sándor urat. Ellenben az „egy kereskedő urnak is óhajtok felelni, bár kijelenteni nem fogok toll harcot harcolni, csakis a nagyközönség érdekében tettem amit tettem és jövőben is tenni fogok mit tehetek. Téves a piaci nézőriakról írt véleménye, mert ha azt tekintjük, hogy más városokban is megvan; tehát ezt összetett karokkal kell néznünk és túrnunk, mert a bajt sem a Baja város hatótósága sem ennek tanácsa nem szabályozhatja. Ezt már a cikkező kereskedő ur maga sem hiszi el, ha egy kissé hallott az ipartörvényről és az ennek 186. §-ában foglalt miniszteri felhatalmazásról, melynek alapján van is néhány miniszteri rendelet 1887. évtől a m. k. földművelés- ipar és keresk. miniszter 14047 és 29920 sz. adott ki a sok közül elég tan kettő. Ezzel csak azt akarom igazolni, hogy kereskedő ur tevedni méltóztatik.

A zombori hatósági hiv. intézkedésből meggyőződhet bárki is így a kereskedő ur is, hogy csak kis jóakarattal kell a városi hatóságban, az tehet, sőt köteles tenni, nekünk pedig kötelességünk őt támogatni üdvös intézkedésében.

Ne félse a kofakal, mert ha Beesben, Berlinben, Londonban, Breslauban is olcsóbb a baromfi mint nálunk, tessék meggyőződni a magyar élelmiszer szállító részvénység (kiviteli osztály) üzleti tudósításából, vagy ha oly messze nem megyünk, tessék a budapesti székely főváros vásárcsarnoka, hivatalos árjegyzését megszerezni, kezeim közt van 1500 sz. melyben f. évi július 21—27-ig a kis és aug. havi nagy eladásról van kimutatás, melyben pecsenye hus 1.60—600 f.-ig árultatik, leves hus ellenben 128-tól 184 f.-ért azonban nálunk 3—4 kilóból tudnánk előállítani, de ekkor is soványan, tehát ha a pesti fogyasztó élvezetes húst kap 160. 600 k. mi ekkor nyugodt lélekkel egy élvezhető húst kapunk levonva a csontot s bőrt 216—620 f. Baromfi csirke 120—340 f. s így tovább nem fognak ide gravitálni.

Tehát ha kinyitjuk szemünket s nem a saját érdekünkben beszélünk, bizonyára nem fogjuk helyeselni azt a hangot mit a t. kereskedő ur, hanem azon kell lennünk, hogy élni, és élni hagyni másokat is kell, s így ha Zomborban észlelhető a husárak legjobb szállításával a piac olcsóbbodása tan reánk is érne kis gondoskodás, s ha célunkat nem is egészen, de csak megközelítőleg is elérjük megtettük polgári kötelességünket.

Tomcsányi Sándor
városi bizottsági tag.

Adókiivetés.

Augusztus hó 16-án a következő adók allapítottak meg:

Nagel Károly	26	korona.
Medveles Károly	26	"
Nagel József	28	"
Deutsch Karolin	28	"
Brünn József	10	"
Susareky György	13	"
Ternak Antal	11	"
Lichter Jakab	13	"
Altmann Mór	16	"
Altmann József	18	"
Rosenfeld Ignác	18	"
Katnics Sándorné	12	"
Goldberger Jakab	15	"
Rónai Sándor	30	"
Lichter Mór	26	"
Geda József fuvaros	5	"
Hegedüs János	3	"
Pasztrovics András	4	"
Trenesanyi András	3	"
Zsecevic Matyas	5	"
Csillits Matyas	3	"
Vukovics Istvan	3	"
Uramovics Sándor	6	"
Pasztrovics Lajos	6	"
Lakovics Istvan	6	"
Pohl Adam	6	"
Adamek József	5	"
Agatics Matyas	6	"
Bakó Matyas	6	"
Csapláros Sándor	3	"
Folkmann Matyas	6	"
Frank Pál	6	"
Genal Henrik	6	"
Gillán József	6	"
Jerkovics Lajos	6	"
Orlovics Istvan	3	"
Pados József	6	"
Papp Matyas	6	"
Pongrácz János	6	"
Pongrácz Sándor	6	"
Rickert János	6	"
Agatics Lajos	6	"
Bakó Antal	6	"
Bakó Ferencz	6	"
ifj. Bakó Ferencz	6	"
Balla János	6	"
Beritts József	6	"
Blazsaneck Vince	6	"
Bognár Ignác	6	"
Bohner Ferencz	6	"
Bohner Matyas	6	"
Bukovác Antal	6	"
Csapláros Antal	6	"
Csillits Benő	6	"
Csordás József	6	"

Tárgyalási sorrend.

18. szombat 418—473. tétel: fuvarosok, fürdőtulajdonos, fürdőkezelő, gesztenyesütő és áru, gyepmester.

Augusztus 18-án a következő tételek tárgyaltnak:

Kmetovits József	12	korona.
Maskall Istvan	12	"
Ulakity Sándor	12	"
Gillán Dezső	13	"
Gavrilovics Lukács	13	"
Jaszenovics Mihály	13	"
Maros Ferencz	13	"
Nagy Istvan	13	"
Tumbász József	13	"
Váity János	13	"
Borkits József	14	"
Bosnyák János	14	"
Gyurkity János	14	"
Keszeity Sándor	14	"
Kiss Géza	15	"

Kuliesér József	14	kor.
Marity Matyas	15	"
Matkovics Mihály	15	"
Orth Mihály	15	"
Pastrovits Benő	14	"
Bagoeky András	15	"
özv. Bosnyák Mihályné	15	"
Bosnyák Mihály	15	"
ifj. Folkmann Jakab	15	"
Greksa Károly	15	"
id. Guban Istvan	15	"
id. Gyulanszky Istvan	15	"
Gyulanszky János	15	"
Gyurakovits József	15	"
id. Gyurits Sándor	15	"
Gyurkity András	15	"
özv. Gyurkity Janosné	15	"
Gyurkity Matyas	15	"
Hornyak János	15	"
Jaszenovits Sándor, Antal	15	"
Jaszenovits Sam., Erzsébet	15	"
Jaszenovits Sam. pasztor	15	"
Jerkovics János	15	"
Kmetovits György	15	"
Kovács Lajos	15	"
Krisztmann József	15	"
Kukity György	15	"
Rovretics Antal	15	"
Rovrits József	15	"
Rovrits Lajos	15	"
Mandits Benő	15	"
Merei János	15	"
Miovác József	15	"
Orlovác Istvan	15	"
Pupovác Sándor	15	"
Szilágyi Matyas	15	"
Vidakovics Sándor	15	"
Brükker Ignác	29	"
özv. Novak Istvanné	50	"
Trampusz György és trsa	350	"
Évald József	100	"

21. kedd. 474—533. tétel: hajkereskedők, halsütők és halkereskedők, harisnyakötők és hentesek.

22. szerda. 534—591. tétel: hentesek és mészárosok, herelők, himzők, hirlapelárusítók, kádárok, kalaposok, kárpitosok és butorkereskedők, kefekötők és kekfestők.

23. esütörtök. 592—654. tétel: kémenyseprők, kenyersütők, késesek, keztyűsök, kifőzők, kofák, gyümölcskereskedők, és gyümölcskofák, zöldségárusok és zöldségkertészek.

24. péntek. 655—709. tétel: zöldség- és műkertészek, koresmárosok.

25. szombat. 710—754. tétel: koresmárosok, vendéglősök kávéosok és szállodások.

27. hétfő. 755—809. tétel: pálinkamérők, pálinkakereskedők, csaposok, kórházi élelmézők, kosárfonók, szitakötők, vesszőáru, kovácsok, koesigyártók, szerkovácsok, kőművesek és építőmesterek.

28. kedd. 810—860 tétel: könyvkötők, körhintások, kötelesek, kövénők, kőfaragók, sűrűkereskedők, kövezők, kövezési vállalkozók, kucseberék, lakatosok, látszerészek, ló, kupecsek, lókereskedők, lisztkereskedők.

H I R E K.

Baja, augusztus 17.

Kocé Antal a leghíresebb magyar solista esütörtökön kezdte meg hangversenyét Preimajer vendéglőjének kerthelyiségében, melyet színültig nagy es előkelő közönség töltött meg. Művészi játékaiban volt része a hallgatóságnak a szó igaz értelmében. Kocé Antal solójátéka bámulatatos technikával, üveghangok finom es biztos kezelésével tudott hatni es gyönyörködtetni. Pénteken es szombaton a hangversenyt megismélik.

A Délmagyarországi Gyapjufonó és Wattagyár f. hó 14-iki közgyűlésen Balogh

Kocze Antal

budapesti híres zenekara

folyó hó 16. 17. és 18-án

Preimajer Pál vendéglőjében hangversenyt rendez.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a volt
Magyar Mübutorgyár helyiségét átvettem és ott

Budapesti Nagy Butor raktáramból

Baján dusan felszerelt óriási

Butor raktárat létesítettem.

Felesleges butorvásárlás céljából Budapestre utazni! Raktáron tartok a legfinomabbtól a legszerényebbig, mindennemű szolid gyártmányu butort, szőnyeget és minden e szakmába vágó árukat. Teljes tisztelettel: **NAGY ANDOR.**

Uj! Uj!

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

Kárpitos és Diszitő üzletet

nyitottam a Schlezinger Gyula vaskereskedő ur (Atilla-utca 2. sz.) házában. — Elvállalok minden e szakmába vágó kárpitos és diszitő munkát.

Kézimunkák montirozását.

Továbbá elvállalok egész lakszobák berendezését a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig saját vagy adott rajz szerint. Jótállás mellett vállalok modern tapétázó munkákat. Javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyok

Kitünő tisztelettel **Weszely L.**
kárpitos és diszitő.

Használjon

EZÜST-, CHINAEZÜST és ALPACCA tárgyai tisztításához

„Girzus Ezüst-Fém-tisztítót“

Főraktár Baján:

Fischer Béla divatáru-üzletében.

Jó kereset

mellett felveszek több ügyes varrónót. **Schmidt Adolfné.**

Egy jókarban levő használt zongora kezdőknek alkalmas 60 koronáért kapható. — Bővebbet:

Mittler Izidornál.

Üzlet nagyítás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben gróf Zichy Bódog-tér, **Michitsch-fele** házában (volt Morvay-fele helyiségben) egy minden tekintetben megfelelő

Bádogos üzletemet

Csillár

raktárral

bővítettem ki.

Elvállalok minden e szakmába vágó gaz és vízvezeteki szereléseket; nálam kaphatók a legnagyobb választékban a legmodernebb gázcsillárok, gázcilinderek és a legjobb gáztakarék tüzhelyek.

Minden a legjutányosabb árban számítva. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Rábl Béla
épület és díszmű bádogos.

2ri lakás,

mely áll 4 utcai szoba, konyha, kamra, éleztár, külön kert stb. nov. hó 1-ére **KIADÓ.** Bővebbet a háztulajdonosnál Munkácsy Mihály utca 2 szám alatt.

P É N Z

Törlesztéses keszpenz-kölcsönt

földbirtokra, a birtok értékének 3/4-ed részéig, 3¹/₂, 4 és 4¹/₂ % alapon, 10-151, 70 évig törleszhető. Regi terhek sokkal magasabb összegre és olcsóbb kamatra átváltoztattnak. A kölcsön a fél kezéhez fizetetik. Gyorsan eszközöl minden előleges költség nélkül.

Klauber S., bankbizományi irodája Baja.
Tóth Kálmán-ter, a plebánia templom mellett.

Kiadó bolthelyiségek.

Baján a Főtéren, a plebánia templom átellenében több bolthelyiség mely irodának is alkalmas, azonnal

kiadó,

a Millassin-fele házában.

Fiókraktár: Kis-Kun-Halás.

Binye eladás

FAJDINYE kapható ugy minden évben **Pocknál** (sz. István tér.)

Cécsó lakás.

VÁSÁRTÉREN, 15 számú emeletes házban 3—4 szobás utcai emeleti és földszintes lakások kiadó és 1 butorozott szoba. — Bővebbet a há mesternél,

Ivancso Bertalan

magy. kir. főerdész Apatin.

2 hold szőlő

az új bikityi vámház mellett szabad kézből **eladó.** — Bővebb értesítés Baján Kigyó-uteza 18. sz. a.

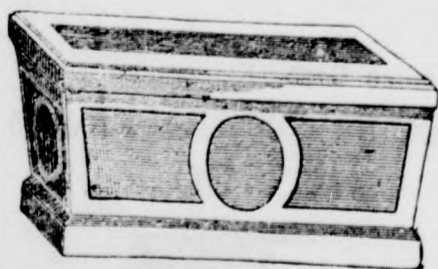
Egy fűszer üzlet

árvánnyal és teljes felszereléssel együtt **eladó.** — Bővebbet: **Hochfellner Géza** helyközvetítőnél.

Ugyanitt cselédek közvetítésre jelentkezhetnek, s jó helyekre közvetíttetnek.

özv. Spitzer Simonné és társa.

Drótbetétes cementcsövek.

Egyszerű
Diszes
Márvány mozaik
Terazzo
Beton
Keramik

Cement-
lapok

Burko-
lások.

Virág vazák
Medencék
Váljuk
Jászolok
Talpkövek
Lépcsők.

Kut-

Oszlop-
Kémény-
Tűzfal-
hatarkövek
Műkövek.

Fedőlapok

Minden alakban és méretben, legjobb kivitelben, legolcsóbb áron.

Nyomatott: **Kazal József** könyvnyomtatásban, Baján.